

Fjellvåken

MEDLEMSAVIS FOR TROMS TURLAG • NR. 3 – 2015 – 37. ÅRGANG

Friluftslivets uke 2015
Turprogram vinter/vår 2016
Fra hytte til hytte? Tillit og Trivsel

Gode turfolk!

Dette skrives i oktober. Det er klarvær og kaldt med lett snødryss på fjelltoppene. Når dette leses, nærmer det seg jul og forhåpentligvis er det mye snø og godt skiføre.

Det er høyt aktivitetsnivå og styret har igangsatt nytt arbeid i tillegg til å plukke opp tråder, noen litt mer arbeidskrevende enn andre, og nøsta videre på disse.

Troms Turlag har hatt en voldsom medlemsvekst i år – blant landets høyeste! Dette utfordrer oss i positiv retning med å inkludere og involvere nye medlemmer. Vi tror på aktivitetsvekst i sammenheng med at vi også har en økning i utdannede turledere. Her er det all grunn til å understreke at kompetansen i Fjellsportgruppa er spesielt viktig for turlaget, og gi honnør for innsatsen de legger ned!

Styret har vedtatt en medlemsfordel; At TT-medlemmer deltar gratis på dagsturer i turlagets regi. Vi ønsker flere deltakere på dagsturer. Dette kan også være en arena for nye medlemmer til å bli kjent. Oppfordringen er herved sendt.

Strategiplanarbeidet har tatt en del tid og det har vært møter med utvalg, lokallag og grupper for å få innspill og involvere disse. Flere møter skal avholdes før planforslaget skrives ut med status, målsettinger og strategier, og tiltak som bidrar til måloppnåelse. Rammene må være tydelige og handlingsrommet stort. Planen legges frem på årsmøtet i februar.

Kontoret har flytta fra første til andre etasje i huset på Prostneset. Vi har nå større og lysere lokaler, tilgang på felleslokaler som møterom og kjøkken, og våre ansatte har fått både dagslys og mye mer

arbeidsro. En positiv bivirkning er lavere husleie.

Vintermerking av løype

På #nattinaturen møtte alle politiske partier til bålprat den 5. september. Vi som var der fra frivillig sektor fikk lov til å ta opp saker. Et forhold jeg utfordra lokalpolitikere i Tromsø på, var merking av skiløypa mellom Snarbyeidet og Tromsdalen. Vi har flere hytter i området, og kommunen kjører med løypemaskin tvers over tre av våre hyttetun. Løypa er veldig mye brukt, går høyt til fjells, har bare stedvis mobildekning, og det er årlige rednings- og leteaksjoner etter folk som blir overraska av dårlig vær eller tøver seg bort. Dere kan vite at svaret på spørsmålet om kommunen burde merke, var unisont «ja» fra hele det politiske spekteret.

Samarbeid med lokallagene

I vår etablerte styret et naturvernutvalg for å følge opp egen policy i saker som er viktige for Troms Turlag og DNT, og være en ressurs for lokallagene våre i Nord-Troms, Senja og Balsfjord og omegn. Utvalget ledes av Randi Børresen som er vararepresentant i styret. Med seg i utvalget har hun Margrethe Aanesen, Jan Thomas Schwenke og Ivar Sæther. Disse gjør en viktig jobb for turlaget med å følge opp hørings saker som vi får inn. I noen saker kan vi støtte oss på FNF, men senest i hørings sak om forvaltningsplan for Reisa nasjonalpark arbeidet utvalget sammen med styret i Nord-Troms Turlag for å avgi en felles høringsuttalelse.

DNT-nøkkelen

Så har vi en kjedelig problemstilling. Vi har brukere og gjester som ikke setter pris på arbeidet vi legger ned, og sniker seg unna betaling. Det er demotiverende, og her trenger vi hjelp fra alle gode krefter. Tillitsvalgte og hyttetilsyn er flinke til å følge opp når de er tilstede på hyttene og få folk skrive seg inn i protokollene. Kan dere som er medlemmer gjøre det samme? Vi er en medlemsorganisasjon og driver etter «litt-ditt-prinsippet».

På betjente hytter slipper de gratispassasjer-problematikken. I Troms får vi trafikk inn på løype- og hyttenettet fra mange kommuner, fra Sverige og Finland, i tillegg til de som går E1 og Nordkalottleden. Depositumet på en DNT-nøkkel er så lavt at få tar seg bryet med å returnere denne. Det er grunn til å tro at det er mange tusen nøkler på avveie.

Hva med å bytte nøkler på alle hyttene i hele landet? Jeg våger påstanden om at kostnaden ved låsbytte har betalt seg i løpet av få dager. Eksempelvis vil kostnaden med ny lås på ei TT-hytte være betalt av fem medlemsbesøk. Eksisterende medlemmer får bytta gammel nøkkel mot en ny. Dette må annonseres godt, og slikt fins det gode systemer for. Oversikt over hvem som har nøkkel må etableres på nytt, og det gir DNT blanke ark for å lage et bedre fungerende system.

Troms Turlag ønsker å ta saken opp på kommende landsmøte. Melder vi dette inn tidlig nok kan saken utredes og løsningsforslag konkretiseres. Endringer vil kanskje møte motstand fra folk som er redde for at informasjon ikke når ut til alle, at kostnaden blir høy, eller at de prinsipielt ikke vil endre det eksisterende.

Men skuta vår er lekk. De fleste DNT-hyttene i landet er ubetjente. Trafikken på våre hytter er størst i helgene, vi har liten eller ingen kontroll over betaling på ukedagene, og vi ser misforholdet mellom antall besøkende og forbruket av gass og ved. Vi vet nok om gratispassasjerproblematikken til å ta grep, så selv om bytting av nøkler og låser er en rykk-tilbake-til-start-løsning, så bør vi ikke la det beste bli det godes fiende.

God jul og godt nytt turår!

Av Hilde Grimstad

Friluftslivets uke 2015

Sammen for friluftsliv. Politikere og frivillige organisasjoner rundt bålet ved Rundvatnet i Tromsø, en av de mange møteplassene i fylket hvor det var enighet om et felles løft for friluftslivet. Organisasjonene som er med på bildet er: Troms Turlag, 4H Troms, Naturvernforbundet i Troms, Tromsø JFF, Tromsøya speiderne og KFUK-KFUM-speiderne.

Friluftslivets uke i Friluftslivets år sier du? Ja, og aldri før har det vært så mye aktivitet!

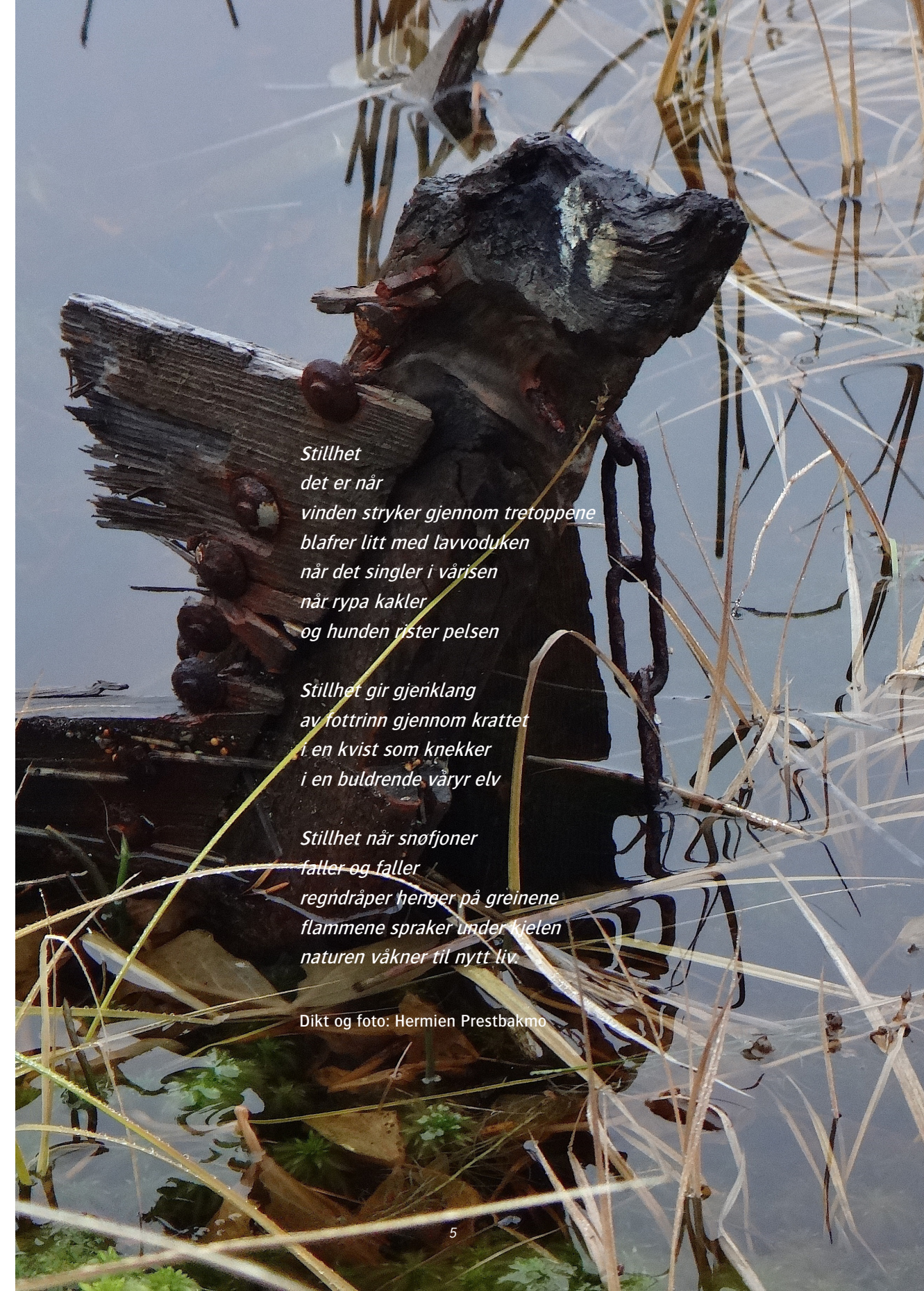
Over 50 arrangementer og hundrevis av naturopplevelser for små og store fant sted i hele fylket 5.–13. september. Grottetur, brevandring, natur- og kulturstier, bueskyting, padling, sopptur og bålkos er et knippe av tilbudet.

Uka ble sparket i gang med #nattinaturen 5.–6. sept. Flere hundre overnattinger og 14 organiserte friluftslireirer i Troms bidro til norgesrekord i den friske grenen «uteovernatting». Flere titalls spreke listekandidater tok også natta ute og deltok på friluftspolitiske bålsamtaler under åpen himmel.

Friluftslivets mangfold og gleder ble for alvor satt på kartet. Nye relasjoner bygget. Den første smak på turlivet for enkelte. Politikerne er nå kommet i gang etter valget og organisasjonene ser fram til godt samarbeid. Vi forventer en aktiv friluftspolitikk med ivaretagelse av attraktive arealer, stimulering til aktivitet og gode rammevilkår for frivilligheten.

Takk for et solid engasjement fra en rekke av frivillige organisasjoner, deriblant Troms Turlag, kommuner og friluftsrådene i Troms.

Tekst og foto: Eivind Høstmark Borge, FNF Troms

*Stillhet
det er når
vinden stryker gjennom tretoppene
blafrer litt med lavvoduken
når det singler i vårisen
når rypa kakler
og hunden rister pelsen*

*Stillhet gir gjenklang
av fottrinn gjennom krattet
i en kvist som knekker
i en buldrende våryr elv*

*Stillhet når snøfjoner
faller og faller
regndråper henger på greinene
flammene spraker under kjelen
naturen våkner til nytt liv.*

Dikt og foto: Hermien Prestbakmo

A gi tilbake

Tradisjonen tro, rundt St Hans tider er det dugnad på Rosta-hyttene. Skoleferien er startet for en uke siden og egentlig var planen å være over alle hauger på dette tidspunktet. Hadde det ikke vært for at å være med på dugnad på Rosta er så trivelig.

Jeg meldte meg som arbeidskraft og dro i vei. Med stort og smått var vi femten mennesker som skulle brette opp armene og ta i et tak denne helga. Jobben startet allerede ved parkeringsplassen. Dugnadsleder John Arve hadde handlet mat, masse mat. Det var maling, vaskemidler, verktøy og alt mulig som man trenger til en dugnadshelg på fjellet. Det var bare å laste i sekkene og starte turen oppover. Været var overskyet og uten regn. Turen opp gikk unna på to timer. Ved ankomst til Jubileumshytta ble vi møtt av Alfild og Alf Brustad. De hadde vært der fra dagen før og fyrte opp i hyttene, båret vann og ved. Vi fikk hektet av oss de tunge sekkene og Alfild serverte finnbiff til hele dugnadsgjengen. Det smakte fortreffelig.

Lørdag morgen var det tidlig opp av loppekassa. Våkna til kaffelukt i hytta. Der var det sannelig ferdig frokost! Var bare å benke seg til bords og spise. Humøret var på topp og alle var klar til dagens dyst. John Arve fordelte arbeidsoppgaver og det var bare å gå i gang. Vi gjorde mye denne dagen. Det ble saget, kløvd og stablet masse ved. Sjøen ble fylt med tørr ved, stablet etter alle kunstens regler. Ungdommene som var med var rå med øksa. Det gikk virkelig unna. Så en ekstra skryt til arvingene til Anne og John Arve. Det ble vasket og

luftet og banket og ristet. Det luktet grønnsåpe over hele tunet. Vindu ble skrappt og malt. Senger ble bygd om, vegger ble beiset og hundestolper ble satt ned. Alt dette blandet med kaffepauser med deilig hjemmebakke kaker (TAKK til Sonja og Alfild) Det var varm lunsj, latter og prat.

På kvelden rusket været seg litt til og det blåste friskt og kaldt. Vi grillte masse deilige godsaker ute i gruva og trakk inn i Jubileumshytta og hadde et

Trivelig kaffepause på Rostatunet! Foto: John Arve Skarstad

herremåltid. Vi var alle mer eller mindre utpeisa. Men latteren satt løst og praten gikk. Fornøyde med dagens innsats kosa vi oss sammen utover kvelden.

Søndagen startet som dagen før med deilig frokost. Vi fortsatte den gode gjerning fra dagen før. Bare avbrutt av kaffe og lunsj jobbet vi fram til klokka fire før vi vendte nesene nedover dalen.

Vil takke Sonja som serverte mat og vasket opp underveis. En stor takk til alle oss som var med og tok i et tak. Troms Turlag har et fantastisk nett av hytter som vi alle kan benytte oss av. Det er en rikdom som vi må ta vare på. Det gjør godt å gi noe tilbake. Derfor valgte jeg å bruke denne helga som dugnadshjelp på Rostatunet.

AV Nina Merete Skogheim

Nye kontorlokaler

Troms Turlags kontor har flyttet på seg, men ikke langt. Fra 1. juli 2015 inngikk vi avtale om å flytte inn i nye lokaler i 2. etasje mot vest. Det har vært heller kummerlige forhold der vi har holdt hus i 1. etasje sammen med blant andre Turistkontoret og hadde en uendelig strøm av turister forbi dørene. Så det ble flyttesjau i all hast i juli. Vi har fått større og bedre lokaler og betaler mindre i leie. I tillegg deler vi møterom med de andre leietakerne i etasjen og har også leid lagerrom i kjelleren til utstyr.

Nye nettsider for DNT/Troms Turlag

DNT har som mål at alle foreninger skal ha gått over til nye nettsider innen utgangen av 2015. Troms Turlags nye sider vil være klare til jul. FSG er godt i gang med å bruke nye Sherpa i forbindelse med turvirksomheten. Inntil videre vil den gamle hjemmesida være tilgjengelig.

DNT og medlemsforeningene innfører familie-medlemskap fra 2016

Landsmøtet i DNT har vedtatt at familiemedlemskap skal innføres fra 2016. Det betyr en pris og en faktura – for hele familien. Til dere som er medlemmer allerede: Gå inn på www.dnt.no/Min side og oppgrader til familiemedlemskap for 2016. Til nye medlemmer: Gå inn på www.dnt.no og meld inn hele familien. Ring DNTs medlemssørvis 400 01870 hvis du lurer på noe!

Veiledende pris er kr. 1150,- for hele familien. Dette gjelder husstandens barn og inntil to voksne over 26 år. Fra 19 år kan et medlem, et ungdomsmedlem, stå som primærmedlem. Familien må ha samme adresse. Alle får hvert sitt medlemskort.

Noen medlemsfordeler: Som familiemedlem investerer dere i turglede for framtidige generasjoner, samtidig som dere kan nyte godt av over 22.000 km med merkede stier og rabatt på over 500 hytter

i hele landet. Barn under 12 år bor gratis på selv- og ubetjente hytter og får stor rabatt på betjente hytter. Ungdom overnatter til halv pris. Dere får tilbud om mange lokale aktiviteter, som aktivitetsleir for ungdom, familiecamper eller hyggelige hverdagssturer hele året for små og store. Dere får store rabatter på turutstyr i DNTs butikker, nettbutikken og i lokale sportsbutikker over hele landet. Familien får store rabatter på forsikring fra Gjensidige. Dere får 6 nummer i året av Fjell og Vidde spekket med turinspirasjon, DNTs årbok og det lokale medlemsbladet Fjellvåken som kommer ut 3 ganger i året.

Gledelig medlemsvekst

Medlemsstatistikk Troms Turlag talte hele 4729 medlemmer 1. oktober. Det er en økning på hele 13,8 %. Barne- og ungdomsgruppene rundt i Troms har bidratt til en stor del av veksten.

Arv fra Kari Wilhelmsen

Tidligere statmeterolog Kari Wilhelmsen døde etter lang tids sykdom i 2014. Hun hadde et stort hjerte for Troms Turlag og da hun ikke hadde livsarvinger, valgte hun å testamentere hytten sin, Karibu, i Lakselvdalen til Troms Turlag. Arven er nå overført. Hytta er i dårlig forfatning, og det vil være mye arbeid å sette den i stand. Styret ber hytteutvalget lage et beslutningsgrunnlag for en mulig oppgradering og tilrettelegging, og si noe om hvordan flere interesser kan kombineres på hyttetunet.

Framdrift Vuoma

Sjåen er satt opp og beiset utvendig og vil bli innredet i vinter. Nyhytta bygges i 2016-17. Trond Pedersen arbeider med det endelige grunnlaget for hytta og kostnadsoverslag som vi får tegna ut hos Saltdalshytta. Vi forholder oss til den vedtatte økonomiske rammen som ligger til grunn for tippemiddeletsøknad og finansieringstilsagn. Jorunn Fleten har tatt på seg å organisere hyttebygginga og trenger en byggefaglig leder ved sin side. Det er naturlig at

tilsynet på Vuoma inngår i arbeidet, og muligens 1-2 personer til. Nøkkelpersonene bør være klar tidlig i november.

Regionmøtet, Mo i Rana, 25–27. september

Hilde Grimstad og Pål Tengesdal representerte Troms Turlag.

Regionmøtet startet med hyttedriftseminar for de nordnorske foreningene. Alternative strømkilder på hyttene var tema. Brannsikkerhet var også diskutert, og det kom fram at TT har veldig gode rutiner for branntilsyn på hyttene, både mht egenkontroll og ekstern kontroll i samarbeid med det lokale brannvesenet.

DNT Fjellsport Rana holdt et innlegg om sikkerhet på fellesturer.

Pål Tengesdal holdt innledning om et svært viktig tema om hvem som har ansvar for bruene i løypenettet!

Gratispassasjer-problematikken på hyttene ble også drøftet, og det er behov for en endring av systemet med dagens DNT-nøkkel. Forsamlingen gikk langt i å foreslå en nullstilling med utskifting av alle nøkler og at disse kan veksles inn mot ny nøkkel for betalende medlemmer. Ordningen må utredes grundig før det evt. blir satt ut i livet. Dette vil kjøpe DNT tid og mulighet til å reetablere et system og eliminere mye «sniking», frem til et velfungerende nøkkel- og betalingssystem er på plass.

Felles forum for kompetanseutvikling i DNT ble også diskutert.

Kom-deg-ut dag, #nattinaturen og friluftspolitisk debatt ved Rundvannet 6. september

#nattinaturen ble en stor suksess, og Norsk Friluftsliv melder at målet om 50 000 som overnattet ute, ble nådd. Målet var å skape mer oppmerk-

somhet om friluftsliv, og å få med flere ut i naturen i Friluftslivets år 2015. Ca. 400 deltok på Kom-deg-ut-dagen 6. september. Som vanlig et veldig fint arrangement der de ulike frilufsorganisasjonene fikk vist seg fram. Vi fikk også vervet flere familiedlemmer; totalt 7 voksne og 22 barn.

FSG påtar seg å vedlikeholde merkinga til Store Blåmann.

Det har vært etterlyst hvem som har ansvar for merkinga til Store Blåmann. Styret har bedt FSG vurdere om de ville påta seg ansvaret, og de har meldt positivt tilbake.

Store Blåmann. Foto: Jorunn Mørkved

«Men det er jo ingenting her!?»

– om verdien av å telle turgåere på bynære stier

Telleren på Aksla registrerte 16125 turgåere i august 2015. Foto: Margrethe Rabås

«Den lange, lange sti over myrene og inn i skogene, hvem har trukket opp den?» Ja, det er et spørsmål som det er vel verdt å dvele ved. Arealer for natur og friluftsliv er under stadig press, spesielt i og rundt en by i vekst, som Tromsø. Tromsø kommune har kjøpt inn tellere som er montert på strategiske steder i sti- og turveisystemet. Målet er å framskaffe informasjon om bruken, som kan hjelpe oss til å ta valg når det gjelder tilrettelegging, gi kunnskap om effekten av tiltak, samt bidra til å løfte bevisstheten omkring friluftsliv- og naturområder som viktige verdier i en by.

Marka på Tromsøya skiller seg fra de fleste andre bymarker ved at den ligger **inne i byen**, omkranset av store handels- og arbeidsplasser og boligområder. Langs den grønne ryggen av Tromsøya løper en sammenhengende turvei/lysløype på ca. 10 km. Tromsø kommune satte i gang Tromsømarka-prosjektet, en fireårig satsning på grøntområdene på øya, for å gjøre disse mer attraktive for miljøvennlig transport, friluftsliv og aktivitet. Med midler fra Helsedirektoratet ble det i februar 2013 kjøpt inn to automatiske tellere. Disse boksene ble montert på utvalgte steder i stisystemet, og deres oppgave er å registrere når noen passerer. Telleren overfører data til en hjemmeside, og herfra kan man hente ut og analysere informasjon. Man kan for eksempel sammenligne aktivitet over tid på ett eller flere tellepunkter, finne ut hvordan aktiviteten fordeler seg gjennom døgnet, og i hvilken retning ferdselelen skjer.

Den ene telleren ble satt opp i lysløypa nord for Charlottenlund, et knutepunkt midtveis mellom Nord- og Sydspissen. Telledataene bekreftet det man trodde; at hovedvekten av trafikken skjer om morgenen og ettermiddagen, altså i forbindelse med arbeids- og skoledagens start og slutt. Som følge av denne kunnskapen, ble det igangsatt tidlig-tråkking av lysløypa. Ved snøfall skal lysløypa tråkkes fra klokka fem om morgenen. Tallene viste også en markant nedgang i passeringene i overgangstida mellom vinter og vår, da lysløypa verken kan brukes til fots, på ski eller med sykkel. For at folk ikke skulle miste den gode vanen med å bruke lysløypa til hverdagstransport, blir snøen derfor fjernet fra lysløypa når det lir utpå våren. På bakgrunn av tellingene i Charlottenlund og ved Langvannet, samt spørreundersøkelser knyttet til bruken av lysløypa, har Vista analyse stipulert at samfunnet sparer mellom 10 og 40 millioner kroner i året på disse som bruker lysløypa framfor bil til jobb.

Den andre telleren ble satt opp ved Langvannet, turstien som forbinder bydelene Hamna og Stakkevollan med universitetet og sykehuset. Til tross for at det her har vært en del problemer med apparatet, ser vi tendenser til økt bruk etter at universitetet innførte avgiftsparkering på campus.

Kommunens nyeste tellepunkter er ved Aksla og Dalbergstien i Tromsdalen. Tellerne ble montert i juli 2015. Aksla er en gammel, tradisjonsrik og populær tursti som løper i siksak oppetter hjørnet av fjellet mellom Tromsdalen og Fjellheis-restauranten. Deler av traseen ble bygd som turvei tidlig på 1900-tallet, av Tromsø og Omegn Turistforening. Dalbergstien starter ved Fjellheisen, strekker seg sørover gjennom skogen, klatrer opp over tregrensa og følger brinken nordover til Fjellstua. Kommunen visste at disse to naturlige stiene var populære, men tallene slo alle våre antakelser: mellom 1. og 31. august passerte 24 444 personer tellerne på Aksla og Dalbergstien, 16 125 på Aksla og 8 319 på Dalbergstien.

Disse tallene kan være viktige argumenter i diskusjonen om hva arealene skal brukes til. Naturlige stier er sårbare. Det er sannsynligvis aldri investert penger i dem, og de eksisterer ikke som «anlegg». De finnes kanskje heller ikke i kartgrunnlaget. Dette betyr imidlertid ikke at de ikke er viktige å bevare! Da Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i kommunestyret 26. august i år, ble omtrent hele arealet hvor Dalbergstien går gjennom, omgjort fra friluftstil boligareal. Dersom man hadde hatt telledata å vise til på et tidligere tidspunkt, hvem vet – kanskje hadde fargen på arealplankartet sett annerledes ut i dag.

Av Margrethe Rabås

Viktig opplysninger

for deltakere på Troms Turlags turer

Beskrivelse av turene finner du på www.turistforeningen.no/troms.

Påmelding til turene skjer ved at du melder deg på til turleder eller til E-postadressen som er oppgitt.

I noen tilfeller er det satt frist for påmeldingen.

- Som deltaker plikter du å lese turbeskrivelsen grundig og vurdere om du er fysisk/psykisk i stand til å delta på turen, og hvorvidt du har utstyr som turen krever. Er du i tvil, drøfter du det med turlederen når du melder deg på.
- Turleder plikter før avgang å vurdere om deltakerne er i stand til å gjennomføre turen på ønsket måte. Dersom deltakeren ikke tilfredsstillende de fysiske/psykiske krav som stilles eller møter med mangelfullt utstyr for å gjennomføre turen, kan han/hun nektes å delta eller utelukkes fra resten av turen. Deltakere som må bryte av turen, må bekoste hjemreisen selv.
- Deltakerne forplikter seg til å følge turladers anvisninger. Turer "på egen hånd", deltakere som går i forveien/velger å følge andre ruter skal ikke forekomme, med mindre det er avtalt med turleder.
- Deltakerne har plikt til å ta vare på seg selv.
- Troms Turlag understreker at deltakelse ved lagets arrangementer skjer på deltakernes eget ansvar. Troms Turlag har ikke juridisk ansvar for økonomiske følger av mulige uhell/skader som måtte inntreffe under gjennomføring av arrangementene. Deltakerne oppfordres til å tegne egen reise- og ulykkesforsikring.
- Turlederne har gode kunnskaper i bruk av kart og kompass og vil i tillegg på de fleste turene benytte seg av GPS hvis det er nødvendig. Deltakerne oppfordres til selv å bruke kart og kompass aktivt.
- Mobiltelefondekningen i våre turområder er delvis svært dårlig, så deltakerne kan ikke regne med å oppnå mobilkontakt underveis på turene.

Mobiltelefondekningen i våre turområder er delvis svært dårlig, så deltakerne kan ikke regne med å oppnå mobilkontakt underveis på turene.

Hvor krevende er turen?

Vi definerer nå vanskegraden av turene etter den nye nasjonale merkenormen, se merkehandboka.no

Gradering	Passer for	Høydemeter	Stigningsgrad/eksponering
	Nybegynnere. Krever ingen spesielle ferdigheter. I hovedsak kortere turer	<300 m	Moderate stigninger. Ingen vanskelige partier
	Nybegynnere Middels godt trente turgåere Grunnleggende ferdigheter	<400 m	De fleste stigninger er moderate men kan inneholde enkelte bratte partier Enkelte partier kan virke luftige for noen
	Erfarne turgåere. God utholdenhet. Krever godt turutstyr og gode fjellsko.	<1000 m	Flere typer stigninger og utfordringer. Flere luftige og utsatte partier. Kan ha tekniske utfordringer og passasjer med noe klyving med støtte av hender.
	Erfarne fjellfolk. God utholdenhet. Krever godt turutstyr og gode fjellsko. Kunnskap om kart og kompass.	Ingen maks	Lengre toppturer med bratte stigninger og ujevnt underlag. Kan ha partier som er svært luftige og partier/passasjer med utsatt klyving, smale egger, sva, ur etc.

Turprogram vinter/vår 2016

Troms Turlag, FSG, BT Tromsø, DNT ung, Balsfjord & omegn Turlag,
BT Balsfjord, Senja Turlag, BT Senja, Nord-Troms Turlag, BT Målselv.

Se beskrivelser www.turistforeningen.no/troms

Dato	Uke dag	Arrangør	Turmål	Vanske-grad	Kart	Turleder, info, påmeld.
18.11	O	TT	Tverrfjellet Randonee/ telemark		Turkart Kvaløya	Harald Bohne, 452 84226 Påmeld.frist tirsdag 17. nov. Ta med hodelykt
05.12	L	BT Tromsø	Kvalsafari på Kvaløya			Dato kommer. Påmelding til tine@fjellet.dk
06.12	S	DNT ung	Kajakkpadling i Hamna			For de med grunnkurs. Start klokka 12:00 dnt.troms@gmail.com
10.12	To	BT Tromsø	Julegrøt i Turbohuken Hamna			Oppmøte fra 16:30. reidun.tronsen@tromskraft.no Påmeld. innen 7.12
11.-13.12	H	DNT ung	Gourmettur til Trollvassbu		Turkart Tromsø fastland	Vi tar julebordet på hyttetur. Påmelding til therese.kja@gmail.com
13.12	S	BT Målselv	Hodelykttur i Mellombygd		1533 III Takvatnet	Vi spiser julegrøt sammen. Ansv. Charlotta Rylander. btmalselv@gmail.com
27.12	S	BT Senja/ Senja Turlag	Romjultur til lavvoen ved Abborvannet		1433 II Andselv	Espen Holen, 959 44717 Trine Lise Fredriksen, 951 46179
Januar	S	BT Tromsø	Klatring på Solneset skole			Fra 17 til 19. Påmelding åpnes uka før. Se mer info på nettsidene
Januar		BT Målselv	Klatring i Gimlehallen			Mer info på nettsidene. Ingen påmelding. Ansvarlig Aslak Prestbakkmo.
03.01	S	DNT ung	Kajakkpadling i Hamna			For de med grunnkurs. Start klokka 12:00 dnt.troms@gmail.com
03.01	S	TT	Torsnesaksla i mørketid med truger		Turkart Kvaløya	Kim Skytte, 908 94835 Påmeld. innen lørdag 2. jan
06.01	O	FSG	Skredsøker trening			Tomas Løkken, 455 01399
06.01	O	TT	Varden fra Hamna		Turkart Tromsøya	Monica Mikalsen, 938 18300 Påmeld.frist tirsdag 2. jan
10.01	S	TT	Boller og kakao på Nonsbu		Turkart Tromsø fastland	Alf Iver Kinge, 466 15615 Påmeld.frist fredag 8. jan
15.01	F	DNT ung	Kajakklek i basseng			Øv på eskimorulla! Fra 19-21. Påmelding til dnt.troms@gmail.com

17.01	S	FSG	Velkommen til sola			Harald Faste Aas, 952 80638, Markus Degerman
Uke 3/4		BT mini Tromsø	Velkommen til sola - trilletur på Kvaløya		Turkart Kvaløya	Oppmøte og tidspunkt annonseres på nettsidene reidun.trondsen@tromskraft.no
20.01	O	FSG	Skitrening			Algeir Rodahl koordinerer
20.01	O	BT Senja/ Midt-Troms Fril.sråd	Skøyteøving og middag i det fri		1433 II Andselv	Stine Henriksen-Schmid, 906 51727 Oppmøte Furøya, Sørreisa, følg skilting
21.-24.01	H	FSG	NF-metodekurs skred for jenter			Håvard Lium, 924 37112
22.-24.01	H	FSG	Grunnkurs skred			Håvard Lium, 924 37112
23.01	L	BT Målselv	Troms Quest Øverbygd			Arrangement ifbm hundekjøringkonkurransen btmalselv@gmail.com
24.01	S	Nord-Troms	Rongadalen, fullmånetur for voksne og barn		1734 IV Nordreisa	Herborg Ringstad, 995 05803/facebook
27.01	O	FSG	Skitrening			Algeir Rodahl koordinerer
29.-31.01	H	FSG	Grunnkurs skred			Håvard Lium, 924 37112
Januar/ februar	H	BT Tromsø	Turbo-skøyteleir Jægervatnet		Turkart Lyngen	Når skøyteforholdene er perfekte. aashild.pedersen@npolar.no
Februar		BT mini Tromsø	Pulktur sammen med Erlend og pappa			Mer info på nettsidene. Tur etter vær og føre rkamben@gmail.com.
03.02	O	TT	Lommelykttur Finnvikgammen		Turkart kvaløya	Monica Mikalsen, 938 18300 Påmeld.frist tirsdag 2. feb
03.02	O	FSG	Skitrening			Algeir Rodahl koordinerer
04.02	To	DNT ung	Skredworkshop			Vi øver med skredsøkere sammen med instruktører fra FSG. Påmelding til dnt.troms@gmail.com
05.-07.02	H	BT Tromsø	Astronomitur til Skibotn			Vi drar på tur sammen med astronomiforeningen. Påmelding på SMS til 902 05 979
05.-07.02	H	DNT ung	Skredkurs			Lær mer om skredforebygging, fra FSG-instruktører. Påmelding til dnt.troms@gmail.com
06.02	L	Nord-Troms	Puntadalen		Norges-serie 10154	Herborg Ringstad, 995 05803/facebook
06.02	L	FSG	Årsfest Fjellsportgruppa			Sosialkomiteen
07.02	S	BT Balsfjord	Ski- og akedag Skistadion Moan Storsteinnes			Bente Anita Olsen, 916 40020 Oppmøte kl. 11.00

07.02	S	BT Senja	Kom-deg-ut dagen Skileik og bål ved Troll- vannet, Silsand		1433 III Finnnes	Jorunn og Tor-Erling Nygård, 402 00590 Trine Lise Fredriksen, 951 46179
07.02	S	BT Målselv	Kom-deg- ut-dag på Bardufosstun			Ski- og akedag. Turleder Charlotta Rylander. Åpent arrangement.
07.02	S	DNT ung	Kajakkpadling i Hamna			For de med grunnkurs. Start klokka 12.00 dnt.troms@gmail.com
13.-14.02	H	BT Målselv	Overnattingstur til Lagshytta, Storvannet Øverbygd		1532 I Dividalen 1532 IV Kirkesdalen	Vi tar ski og pulk og drar på hyttetur. Turleder Charlotta Rylander btmalselv@gmail.com
13.-14.02	H	FSG	Rekrutteringstur på ski			Harald F. Aas, 952 80638 Ann Kristin Gjelsten
13.-14.02	H	DNT ung	Snøhuletur til Piggtdindskaret		1533 I Balsfjord	Bli med på overnatting i snøhule. Påmelding til dnt.troms@gmail.com
14.02	S	Balsfjord	Soltur til Fugltind		1533 IV Malangseidet	Helmer Hemmingsen, 412 90959. Oppmøte kl.10.30 v/skibua, Josefvatn
Medio februar			Gourmettur Rostahyttene		1632 IV Rostadalen	John Arve Skarstad John.arve.skarstad@hotmail.com
19.02	F	DNT ung	Kajakklek i basseng			Øve på eskimorulla! Fra 19-21. Påmelding til dnt.troms@gmail.com
19.-21.02	H	Senja	Rostahyttene		1632 IV Rostadalen	Alf Brustad, 909 12930 Bente Johannessen Nina Haugland
20.02	L	FSG	Skileik			Vidar Eggmann, 901 43556, Tomas Løkken
21.02	S	TT	Laukviktinden Kvaløya		Turkart Kvaløya	Jan Børre Henriksen, 901 35492
21.02	S	FSG	Bremnestinden		Turkart Kvaløya	Vidar Eggman, 901 43556
26.-28.02	H	FSG	Skredworkshop			Håvard Lium, 924 37112
27.02	L	DNT ung	Topptur-workshop			Start topptursesongen trygt med DNT ung dnt.troms@gmail.com
27.-28.02	H	FSG	Telt & og Topptur i Malangen		Norgeserien 10152 Tromsø	Geir Bye, 992 45602, Zølvi Pedersen
27.-28.02	H	TT	Golda		1633 II Helligskogen	Alf Iver Kinge, 466 15615 Lisbeth Johannessen Påmeld. innen torsdag 25. feb
28.02	S	Senja	Tverråsen-Geitvannet- Snøfjellet		Senja sør	Bente Johnsen, 922 97001 Gunnlaug Hanssen Kåre Norum
Mars		BT mini Tromsø	Trilletur på Tromsøya			Mer info på nettsidene reidun. trondsen@tromskraft.no
Mars		BT mini Tromsø	Pulktur sammen med Erlend og pappa			Mer info på nettsidene. Tur etter vær og føre. rkamben@gmail.com.

02.03	O	TT	Sørsкарdet, Kvaløya		Turkart Kvaløya	Monica Mikalsen, 938 18300
03.03	To	DNT ung	Planleggingsmøte for DNT ung			Vi samles rundt et bål og legger planer for sommer og høst. Påmelding til dnt.troms@gmail.com
05.03	L	FSG	Tinderangletur			Ole Jacob Skou Nilsen, 934 67830, Stein Tronstad
05.03	L	Nord-Troms	Olderdalsvannet		1634 II Kåfjord	Arve Keilen, 481 77214 Info/påmelding innen 3.3
06.03	S	DNT ung	Kajakkpadling i Hamna			For de med grunnkurs. Start klokka 12:00 dnt.troms@gmail.com
06.03	S	BT Balsfjord	Camp Tamok Hundekjøring		1533 II Tamokdalen	Siw-Laila Nilsen, 406 03067. Oppmøte kl. 11.00
09.03	O	DNT ung	Vi tester hundekjøring!			Vi besøker Arctic Adventure Tours i Strømsbukta. Påmelding til ingridyt@hotmail.com
09.03	O	TT	Tverrfjellet med fjellski og hodelykt, Kvaløya		Turkart Kvaløya	Bjørn Tore Sørensen, 415 08046 Oppmøte kl.16.30 v/Rema Kvaløysletta
11.-13.03	H	FSG	Skredworkshop (telt)			Håvard Lium, 924 37112
11.-13.03	H	Nord-Troms	Reisadalen, Nedrefosshytta		Turkart Nordreisa	Odd Rudberg, Tor Hansen, 489 59275 Info /påmeld. innen 26.02
11.-13.03	H	TT	Divi – Vuoma via Havga - Frihetsli		Norgeserien 10144 Dividalen	Geir Bye, 992 45602 Jan-Odd Norø Påmeld. innen onsdag 9. mars kl. 18
12.-13.03	H	BT Senja	Overnattingstur til O-hytta, Sørreisa		1433 II Andselv	Stine Henriksen-Schmid, 906 51727 Maks 15 deltakere
12.-20.03		TT	Ukestur indre Troms			Just Myhre, Alf Iver Kinge, 466 15615 Påmeld.frist mandag 4. jan.
13.03	S	BT Målselv	Gapahuktur til Rostaelven			Bli med! Påmelding til btmalselv@gmail.com
13.03	S	Balsfjord	Lagshytta ØIL		1532 I Dividalen	Anita Hilstad, 976 14767 Oppmøte KL.11.00, Diviåsen
13.03	S	Senja	Ånderdalen		Senja sør	John-Erik Johannessen, 911 80893, Thor Olsen
16.03	O	TT	Rødtind Randonee/ telemark		Turkart Kvaløya	Bjørn Tore Sørensen, 415 08046 Oppmøte kl.17.00 v/Rimi, Storelva
18.03	F	DNT ung	Kajakklek i basseng			Siste bassengøkt! Fra 19-21. Påmelding til dnt.troms@gmail.com
19.03	L	FSG	Retrotur			Tomas Løkken, 455 01399 Harald F. Aas
20.03	S	BT Balsfjord	Skitur Lakselvdalhøgda		1533 I Balsfjord	Renate Skogeng Antonsen, 482 92810. Oppmøte kl. 11.00
31.03-03.04	H	FSG	NF-veilederkurs skred			Håvard Lium, 924 37112

April		BT Senja	Isfiske			Espen Holen, 959 44717
April		BT Målselv	Isfiske og hundekjøring på Råvannet		1533 II Tamokdalen	Dato kommer. Gjentakelse av fjorårets suksess! Åpent arrangement.
01.-03.04	H	TT	Stordalsstua – Riksgrånsen - Stordalsstua		Turkart Bardu el. Svenska Fj.kartan BD 6	Just Myhre, 991 50248 Påmeld. innen onsdag 30. mars
03.04	S	BT Balsfjord	Aktivitetsdag Takvatnet Isfiske, ski, aking		1533 III Takvatnet	Hanne Rognmo, 993 91157 Oppmøte kl. 11.00
03.04	S	Senja	Nordlia-Veltasætra		1433 II Målselv	Odd Lekang, 915 72090
07.04	To	BT mini Tromsø	Pulktur i Finnvik-dalen m/ Kristina og pappa Knut		Turkart Kvaløya	Mer info på nettsidene. reidun.tronsden@tromskraft.no
08.-10.04	H	DNT ung	Skitur med start Snarbyeidet		Turkart Tromsø fastland	Mer info på nettsidene. Bli med på hytte til hytte-tur på ski. Påmelding til therese.kja@gmail.com
08.-10.04	H	BT mini Tromsø	BT mini-treff på Rosta-hytta		1532 I Dividalen 1632 IV Rostadalen el. Turkart Bardu	En hyttetur hvor det er lov til å stå opp tidlig! Påmelding til Kjersti Braathen, Robert Kamben på SMS: 458 54899
08.-10.04	H	Senja	Altevatn-Gaskas		Norgeserien 10144 Dividalen	Bente Johnsen, 922 97001 Gunnlaug Hanssen
08.-10.04	H	TT	Gappo – Peltsa – Signaldalen nybegynneretur		1633 III Signaldalen	Monica Mikalsen, 938 18300 Påmeld.frist onsdag 6. april
09.-10.04	H	FSG	Daltindtur		Turkart Lyngen	Leif Lillevoll, 911 69916 Jan Børre Henriksen
09.-10.04	H	Nord-Troms	Gappo, fra Signaldalen		Kartverkets nye serie Kartnr 173	Tor Hansen 489 59275 Herborg Ringstad, 995 05803 Info/påmeld. innen 2.4
9.-10.4	H	BT Tromsø	Hundekjøring på Svensby		Turkart Lyngen	Hundekjøringstur til Turboleiren. Aldersgrense seks år. Se mer info på nettsidene.
15.-17.04	H	TT	Dividalshytta -Bumannsberget øst -Dærtastua -Skakterdalen -Frihetsli		Norgeserien 10 144 Dividalen	Alf Iver Kinge, 466 15615 Påmeld. innen onsdag 13. april kl. 18
16.04	L	FSG	Kirkestinden		Norgeserien 10144 Dividalen	Margrethe Aanesen, 918 58989, Ann Kristin Gjelsten
16.-17.04	H	Nord-Troms	Dalstua, Kvænangsbott gourmet/fullmånetur		1834 III Nabar	Geir Lyngsmark, 905 42118, Karin Spirdal Påmeld. til Geir innen 9.4
20.04	O	BT Balsfjord	Kart og kompasskurs			Tine Stormo, 957 75608 Klubbhuset STIL Kl. 17.00
24.04	S	Senja	Rusta-Kampenhytta		1433 II Målselv	Siw S. Løvaas, 930 90047 Gunnlaug Hanssen
24.04	S	FSG	Topptur i Lyngen			Tor Erik Sønvisen, 480 11145, Richard Fjellaksel

27.04-01.05		Senja	Skjomenfjellene 5-dagers langtur			Harry Karlsen, 918 60424 Svein Heitmann
29.04-01.05	H	TT	Altevatn-Gaskas - Lappjord-Sørdalen		1532 III Salvasskardet	Jan Børre Henriksen, 901 35492 Påmeld. innen tirsdag 26. apr. kl.18
29.04-01.05	H	Balsfjord	Dærtahyttene		Norgeserien 10144 Dividalen	Helmer Hemmingsen, 412 90959
29.04-01.05	H	Nord-Troms	Turhelg på Arnøya		Kartverkets nye serie Kartnr 194	Trond Østvang, 920 50756 Karin Spirdal, 900 65016 Info/påmeld. innen 4.4 Overnatting Lauksletta Internat.
29.04-01.05	H	FSG	Jentesamling/workshop			Margrethe Aanesen, 918 58989
29.04-01.05	H	FSG	Vårsykkeltur i Skibotn			Tomas Løkken, 455 01399 Rickhard Fjellaksel
Mai		BT mini Tromsø	Bæretur til Nattmålstinden		Turkart Kvaløya	Mer info på nettsidene. reidun.trondsen@tromskraft.no
Mai		BT mini Tromsø	Pulktur sammen med Erlend og pappa			Mer info på nettsidene. Tur etter vær og føre. rkamben@gmail.com.
01.05	S	TT	Lyngen på "tvers": Fastdalen-Tytebærdalen		1634 III Lyngseidet	Alf-Iver Kinge 466 15615 Påmeld.frist fredag 29. mai kl.18.00
05.05	To	Balsfjord	Mortenhalskolten		1533 IV Malangseidet	Svein Pedersen, 991 60267 Oppmøte Kl.11.00, Pålfinnmoen
07.05	L	BT Balsfjord	Folkehøskolen 69 grader		1433 I Malangseidet	Tine Stormo, 957 75608 Oppmøte kl 11.00
07.05	L	BT Tromsø	Lek i aktivitetsparken til Natur og Utfordring		Turkart Kvaløya	Mer info på nettsidene. Obs! min. 10 deltakere, Påmelding innen 13.5 til monne66@gmail.com
08.05	S	Nord-Troms	Cillagammen		1734 III Reisadalen	Karin Spirdal, 900 65016 Info /facebook
08.05	S	Senja/NSU	Utedag hos Ståle Skogen			Kirsti Lange, 414 39981 Ståle Skogen, 411 00293
20.-22.05	H	FSG	Topptur med overnatting			Vidar Eggiman, 901 43556 Ole Jacob Skou Nilsen, Markus Degerman
27.-29.05	H	DNT ung	Kajakktreff for ungdom			Pangstart på kajakkseongen! Påmeld. dnt.troms@gmail.com
27.-29.05	H	FSG	Bratte dager			Håvard Lium, 924 37112 Espen Minde
29.05	S	BT Balsfjord	Fjæradag på Tennes		1533 I Balsfjord	Thomas Niva, 971 47209 Oppmøte kl. 11.00
Juni	H	BT Tromsø	Telttur til Sandøya		1435 II Sandøya	Påmelding til aashild.pedersen@npolar.no
Juni		BT Tromsø	Klatring i Ersfjorden			Vi bestemmer dato når snøen er borte. Påmelding til tine@fjellet.dk

Juni		DNT ung	Uteklatring			Instruktører fra FSG. Påmelding til marweaas@gmail.com
Juni		DNT ung	Grunnkurs kajakk			Datoer annonseres på nettsidene. Meld deg til dnt.troms@gmail.com
Juni		BT Tromsø	5 turer med Turbo-sesongen starter!			Se nettsidene til Barnas Turlag for mer info
11.06	L	Nord-Troms	Kågen rundt		1634 I Rotsundet 1634 II Kåfjord	Ruth Samuelsen og Trond Østvang, 920 50756 Info/ facebook
17.-19.06	H	FSG	Kurs i alpin ferdsel			Ole Jacob Skou Nilsen, Robert Kamben, 458 54899
23.06	To	BT Balsfjord	Sankthansfeiring Juksavatnet		1533 III Takvatnet 1533 II Tamokdalen	Lillian Pedersen, 975 97570 Oppmøte kl. 16.30
01.07	F	Balsfjord	Midnattsol på Fugltind		1533 IV Malangseidet	Leif Petter Lieng, 916 07945, Sandøyrhalsen

NB! Skitrening er satt opp, men må vurderes ut i fra tilgang til skianlegg (Kroken er som kjent slått konkurs per september 2015). Programmet kan bli endret så følg med på nettsidene. Mer info på www.fjellsportgruppa.com, Fjellsportgruppa på Facebook og Fjellsportgruppas e-postliste.

TT-tur. Reiersdalen, på tur fra Gappo til Tverrelvmo. Foto: Jorunn Mørkved

Verdikartlegging av friluftslivsområder

Ishavskysten friluftsråd gjennomfører for tiden en verdikartlegging av alle friluftslivsområdene i sine medlemskommuner. Kartleggingen baseres på dagens bruk av friluftslivsområdene, og gir nyttig informasjon som hvilken tid på året områdene brukes, hva aktiviteten er i området, hvem som bruker området og hvor ofte, og hva som finnes av tilrettelegging i området. Alle områder kartlegges og verdsettes etter Miljødirektoratets veileder «Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder».

Lyngstuva helt nord i Lyngen kommune er et område med mange funksjoner som er internasjonalt besøkt, og det er etablert rasteplasser langs stien og en bu ved målet. Dette område vil derfor få en høy verdi i kartleggingen. Foto: Tine-Marie Hagelin

I Ishavskystens medlemskommuner er det første gang en slik omfattende kartlegging utføres. Arbeidet får økonomisk støtte fra Troms fylkeskommune og Miljødirektoratet.

Verdivurderingen gjøres etter gitte kriterier, og får en av verdiene A (svært viktig), B (viktig) eller C (registrert friluftsområde). Kvaliteter som gir en høy

verdi er hvis området har høy brukerfrekvens, stor regional eller nasjonal bruk, eller mange spesielle natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter. Videre vil også områder med lang tradisjon som turmål, mindre områder som har viktig funksjon som atkomstzone til et større, områder som har blitt godt tilrettelagt for funksjonshemmede eller med god parkeringsplass verdsettes høyt. Små eller store

områder som er spesielt godt egnet for enkeltaktiviteter som det ikke finnes alternativer til er også verdifulle.

Kartleggingen er et viktig kunnskapsverktøy som skal legges til grunn sammen med øvrig kunnskapsgrunnlag i utarbeiding av arealplaner og enkeltsaksbehandling. Kommunene får en oversikt over hvilke områder som har høy verdi og som bør sikres og forvaltes slik at verdigrunnet blir tatt vare på. I tillegg avdekkes behov for tilretteleggingstiltak for å f.eks. redusere slitasje, trekke til seg nye brukergrupper eller øke dagens bruk.

Resultatet av kartleggingen vil bli brukt av kommunene og andre instanser med arealforvaltningsinteresser. Kartleggingen er et nasjonalt prosjekt, og det er et mål at alle landets kommuner skal ha kartlagt sine friluftsområder innen utgangen av 2018. Dette er en viktig milepæl for å sikre at det tas hensyn til friluftslivsområder i framtidige planprosesser.

Hvordan begynner man for å få en riktig oversikt over friluftsområdene i kommunene der friluftsliv betyr alt fra pølsegrylling bak barnehagen på Tromsøya, toppturer i indre Lyngen, grottevandring i Balsfjord eller padling i havgapet utenfor Ringvassøya? Hvordan skal områdene kunne deles inn for å gi en rettferdig områdebeskrivelse og verdivering? Veilederen gir svar på mye av dette, men den viktigste kunnskapen for å få et riktig utkast sitter arbeidsgruppen på. Det er etablert en arbeidsgruppe i hver kommune, som består av kommuneansatte og folk fra frivillige lag og foreninger med god peiling på friluftsliv. Det er sammen med disse som undertegnede prosjektledere grundig har gått gjennom område for område, og samtidig blitt svært imponert over hvilken kompetanse folk sitter med.

Representantene i arbeidsgruppen får ikke betalt for å bruke av sin arbeidstid på dette, noe som kan

sette begrensinger for å få satt sammen en gruppe som representerer en bred brukergruppe. Derfor hentes også andre ressurspersoner inn, fra lag og foreninger, skoler og barnehager, firmaer, oppsyn og enkeltpersoner med god kunnskap om friluftslivet i kommunen. Det hentes også informasjon fra bøker og brosjyrer, internett, eksisterende kartgrunnlag og kommunale planer. Til nå er alle områder i kommunene Balsfjord, Lyngen, Karlsøy og Tromsø gjennomgått med arbeidsgruppene, og områdene digitaliseres på kart. Storfjord kommune er allerede kartlagt. Deretter skal utallige telefonsamtaler ringes og e-poster skrives for å samle inn informasjon. I vinter vil arbeidsgruppene samles igjen for å verdsette hvert område. Kartleggingen vil så legges ut på nett våren 2016 for å kvalitetssikres av offentligheten, slik at alle skal få mulighet å komme med innspill. Etter kvalitetssikringen, kall det høring om du vil, skal kartleggingen ut på Miljødirektoratets karttjeneste Naturbase (kart.naturbase.no) under kartlaget «Kartlagte friluftslivsområder».

Vi i friluftsrådet har som mål at alle som er ute på tur i våre medlemskommuner skal gjenkjenne seg i beskrivelsen av sitt område. Dette kan man si er et nokså ambisiøst mål. For å nå det målet er vi avhengig å få informasjon fra frivillige i lag- og foreninger og privatpersoner. Siden kartleggingen vil bli brukt som et verktøy i arealforvaltningen, er det svært viktig å få en god beskrivelse og verdivering av friluftsområdene.

Ønsker du å bidra er du velkommen å kontakte friluftsrådet, og på www.ishavskysten.no under «Hva vi jobber med» og «Verdikartlegging av friluftsområder» vil du se fortløpende informasjon om statusen på kartleggingen.

Av Maja Sjöskog Kvalvik, Ishavskysten Friluftsråd

Storfjord kommune sin kartlegging er allerede så godt som ferdig, og Elvevoll dalen er et av kommunens sine A-områder. Området har høy brukerfrekvens med flere stier og trimpostkasser. Det arrangeres flere aktiviteter og turer i det flotte landskapet. En høy bruk av barn og unge sammenfaller ofte med en høy verdi. Bildet er fra friluftsskolen i juni 2015. Foto: Tine-Marie Hagelin

Eksempel på hvordan det ser ut i Tromsø kommune midt i kartleggingsarbeidet. Kommunen er til nå delt inn i over 280 små og store områder med hver sin beskrivelse. Områdene har enda ikke fått verdi.

Kilometerøyer

Lyngen eller Grønland på langs? Ikke noe for meg..

Lungeødem og degenerering i Himalaya? Ikke noe for meg..

Opp Piggtind fra 3 eller 8 himmelretninger? Ikke noe for meg..

Kjøre ned Hamperokken på ski? Ikke noe for meg..

Klatre opp eller basehoppe ned nordveggen på Store Blåmann? Ikke noe for meg..

Tromsdalstinden 100 ganger på ett år? Ikke noe for meg..

Jiehkkevarri 50 ganger? Ikke noe for meg..

1000- eller 1500-metersklubben i Troms? Ikke noe for meg.. Og 1700-metersklubben er ikke så imponerende som det høres ut.

Hva skal man da finne på, når man føler seg litt liten (og sine ferdigheter noe begrensede) i forhold til alle bragdene som gjøres av folk du kjenner? Man kan bli liggende på sofaen. Eller sitte i fjæra og lese en bok. Eller skaffe seg barn og kose seg med familieturer. Men før familien dukket opp hadde jeg allerede funnet meg et vakkert mål som kanskje ingen andre har fått til.

Det begynte med at jeg jo hadde vært på Beerenberg på Jan Mayen. Den høyeste øya i hele Norge, en øy de færreste har vært på. (Svalbard regner jeg – på privaten – som ikke fullt så norsk, pga de utenlandske bosettingene der. Og fordi isbjørn og polarkulda biter. Dermed slipper jeg unna både Newtontoppen og

Panorama mot Langlitinden, Andørja.

Monacotoppen.) Og fortsatte med at jeg fant ut at jeg hadde vært på toppen av mange av de høyeste øyene i Norge allerede, siden de fleste ligger i Troms. Jeg hadde altså kommet langt over halvveis i å nå målet mitt før målet krystalliserte seg. Det var bare parademarsjen igjen: Jeg skulle komme meg på det høyeste fjellet på alle øyer over 1000 meter i Norge.

Noen har nok gjennomskuet meg allerede, så jeg får gjøre en liten innrømmelse. «På det høyeste fjellet» betyr ikke nødvendigvis at jeg har vært på toppen av alle disse fjellene/øyene. Til det prioriterer jeg (eller mitt turfølge) sikkerhet for høyt. Men det gjelder bare tre fjell. På ett av de kom jeg ikke en gang over 1000 meter. Og på et annet kom vi oss til 1600 meter, men hadde fortsatt

snaut 1/3 igjen.

Så hvorfor akkurat 1000 meter? Hvorfor ikke det binære tallet 1111111111? I yards? Svaret er vel at 1000 meter gjør lista passe lang for meg. Men enda mer fordi lista forteller en god del om hvilken fantastisk landsdel vi bor i, til tross for nærheten til Ishavet. Kombinasjonen av saltvann og fjell er rett og slett unik. Over halvparten av øyene ligger i Troms, og en snau fjerdedel av fjellene er nord i Nordland.

For dere som ikke har planlagt noen tur til Jan Mayen, vil jeg anbefale medlemskap i «kilometerøy-innenfor-kontinentalsokkelen-klubben». De vil gi dere mange flotte og ikke altfor vanskelige turer.

Her er en tabell som inkluderer årene jeg var på de, og turfølget:

Øy	Fjell	Høyde	År	Turfølge
Jan Mayen	Beerenberg	2277	2004	Jan Mayen'ere
Andørja	Langlitind	1276	2011	Åsa Hellstrøm
Hinnøya	Møysalen	1262	2010	Åsa Hellstrøm
Kågen	Store Kågtind	1228	2011	Trym Mathisen
Arnøya	Arnøyhogda	1170	2010	Niels Petter L, Kirsten M, Åsa H
Austvågøy	Higravtind	1146	2014	Ingen
Uløya	Blåtinden	1142	2012	Fellestur med Hege S og Geir B
Seiland	Seilandstuva	1078	2015	Ingen
Alsta	Botnkrona	1072	2010	Åsa Hellstrøm
Ringvassøya	Soltindan	1051	2003	Atle Iversen
Kvaløya	Store Blåmann	1044	2000	Bettina Laursen
Vannøya	Vanntinden	1031	2009	Fellestur med Hege Strømsnes
Moskenesøy	Hermannsdalstinden	1029	2014	Ingen
Rolla	Drangen	1022	2011	Ingen
Senja	Breitind	1014	2007	Camilla Lauksund
Grytøya	Nona	1012	2007	Camilla Lauksund
Tjeldøya	Trollfjellet	1010	2015	Ingen

De fleste turene var helt normale, men noen litt utenom det vanlige:

- Store Blåmann med buss ut og haik tilbake, siden ingen av oss hadde bil. Bussjåføren kjørte oss ekstra helt til Susannejord for at vi skulle slippe å gå så langt til foten av fjellet. På turen ned igjen møtte vi to menn som vi planla å haike med. Vi trodde vi hadde bra forsprang, men måtte løpe da de plutselig basehoppet ned nordveggen.
- På Soltindan skulle jeg vært assisterende turleder, men det ble bare med rekognoseringsturen siden fellesturhelga regnet vekk.
- Hermannsdalstind tok jeg som dagstur etter at Værøyferga vi skulle ta, ikke klarte å legge til kai på Moskenes pga hydraulikkfeil.
- Beerenberg er ingen svipptur, men krever seilbåt eller Herkulesfly og et halvår av livet ditt.
- Seilandstuva er relativt lettgått, så det vanskeligste er definitivt å komme seg til start. Bra vær og privat båtskysst er løsningen.

Takk for fantastiske turer! Og til Åsa: Takk for at du satte fart på prosjektet med Møysalen, Langlitind, Botnkrona og Arnøyhogda, og at du og småjentene lot meg få fullføre.

Tekst og foto: Gjermund Haugen

Høyeste topp på norske kilometerøyer utenom Svalbard (peakbook.org)

Hermannsdalstind m. Munkebu.

ÅRETS JULEGAVE

– kjøpes i din nærbutikk
eller **TURBOKA.NO**

TURBOK FOR SENJA OG MIDT-TROMS

er en praktbok som beskriver
130 små og store dagsturer

Boka inspirerer – og viser veien fra
kritthvite strender og nydelig turer i
lavlandet til skarpe fjellturer i høyden.
Aldri før har du sett en slik turbok for
regionen. Boka er gitt ut etter initiativ
fra Midt-Troms friluftsråd.

 Midt-Troms friluftsråd

www.turboka.no

Fra hytte til hytte? Tillit og trivsel

Som medlem av Troms Turlag/DNT har du tilgang til over 500 hytter som er tilgjengelig for deg hele året i hele landet.

Du slipper å tenke på vedlikehold, det eneste du behøver er å planlegge turen til ei hytte, gå en flott tur og komme fram til ei hytte hvor du kan være en eller flere netter.

I Troms har vi 32 sjølbetjenings hytter med overnattingsmulighet. Sjølbetjent hytte betyr at du må ta med mat sjøl, men hyttene har senger med madrass, ulltepper/dyner og puter og rikelig med kjøkkentøy. De besøkende har med sovepose eller lakenpose. Videre er de sjølbetjente hyttene utstyrt med vedovn for oppvarming og gass til koking.

I over hundre år har selvbetjeningssystemet funget: folk kommer til en velstelt og ryddig hytte, nyter sin medbragte mat, og får ved og tak over hodet. Før de forlater hytta, betaler gjesten for seg og klargjør hytta for neste besøk. Et veldig enkelt prinsipp som baserer seg på tillit og tilsyn. Vi eier hyttene sammen, og hver enkelt gjest har et ansvar for å gjøre opp for seg og klargjøre hytta slik at den neste gjesten får en hyggelig start på sitt opphold.

Systemet i seg sjøl er et bevis på at fjellfolk er til å stole på!

Hyttelivet i praksis:

Ved ankomst:

1. Skriv deg inn i hytte protokollen. Først da har du rettighet på hytta.
2. Gjør deg kjent med oppslag og informasjonsperm som gir svar på de praktiske spørsmål.
3. Sjekk at røykvarsler virker

Før sengetid:

1. All oppvask bør være tatt
2. Stearinlys skal ikke stå og brenne

3. Klær til tork henges i god avstand fra ovnen

Ved avreise:

1. Fyll ut engangsfullmakt
2. Gulv skal vaskes. Senger ryddes
3. Rydde. Det skal ikke stå oppvask igjen, bord og benker skal være rene. Vinterstid skal bøtter og kar være tømt for vann.
4. Gassen skal være avslått
5. Fyll vedkassen og legg klar opptenningsved til neste gjest.
6. Sjekk at alle vinduer er skikkelig lukket (ventiler skal være lukket vinterstid)

Trangt om plassen?

Vanligvis er det god kapasitet på hyttene. Dersom det blir trangt om plassen, kan det være greit med noen kjøreregler. Det er god folkeskikk at eldre og småbarnsfamilier får fortrinnsrett til seng. De fleste hyttene er utstyrt med ekstra madrasser. Alle skal ha med sove/lakenpose. Husk ro mellom kl 23.00 og 06.00. Husk at du ikke «eier» hytten selv om du bor der i flere dager. Om du skal på dagstur, må hytten ryddes, selv om du kommer tilbake.

Dugnad

For at vi skal kunne opprettholde dette overnattingsstilbudet til alle fjellvandrere, er vi avhengig av en betydelig dugnadsinnsats. Frivillig innsats og dugnadsarbeid er ryggraden i Troms Turlag sin virksomhet. Her er tips til hva du kan gjøre når du er på ei hytte:

- Rydde utendørs
- Vaske skap og skuffer
- Rydde i vedsjå

Har du ledig tid: Ta kontakt med Troms Turlag og meld deg som frivillig

Av Grethe Lilleeng

Helge Karlsen

Helge i sitt rette element. Fotograf: Odd Magnus Heide Hansen

Lørdag 29. august døde hedersmannen og æresmedlem i Troms Turlag, Helge Karlsen, etter et langt liv, 86 år gammel.

Han ble født på Vannøya hvor han tidlig kom i kontakt med vann og fjell - noe som førte til hans store interesse for friluftslivet.

Helges vei gjennom livet startet i fiskebåten, noe skolegang og militæret, til han begynte i firma Olav Aakre som yngstemann. Han avanserte etter hvert til firmaets leder.

Ved siden av sitt arbeid var det Troms Turlag, og i de siste årene av hans liv, Veterangruppen som sto hans hjerte nærmest. Dette førte til at han fikk tildelt en rekke oppgaver, som å sitte i byggekomiteen for en del hytter, være styremedlem i ulike styrer, samt å ha tilsyn med flere av lagets hytter opp gjennom årene. I noen perioder var han til og med å finne bak skranken på Turlagskontoret.

Helge var i alle år en aktiv turgåer, sommer som vinter, fremfor alt i Troms turområde. Han var også godt kjent med fjellene i Sør-Norge og deltok på lengre turer i Sverige, Finland og Tyskland. Helt til det siste vandret Helge i fjellet, og han var glad for at han rakk den nye Dærtastua, 84 år gammel, og en tur til Stordalsstua i sitt 85.år, før han la ned vandrestaven for godt.

Vi lyser fred over hedersmannen og æresmedlemmet Helges minne.

Kjell Vangdal

Dugnad høsten 1981: Fra v: Kåre Kristensen, Ove Olsen, Kjell Arne Sommerseeth, Bjørnar Seljehaug og Sverre Rostad. Fotograf: Odd Magnus Heide Hansen

Grava til Erling Steinbø ligger på Tromsø Gravlund. Fotograf: Lisbeth B Johannessen

Steinbøhytta

Det kan virke som Steinbøhytta er et ukjent sted for folk som ferdes på Fløya. Den ligger fint til i bakkene opp mot toppen av Fløya, man kan sitte ute og nyte synet av byen og fjellene. Regner det, sitter man tørt og godt inne.

Steinbøhytta ble oppført omkring 1900, sannsynligvis i 1906. Hytta ble murt opp av redaktør Erling Steinbø og noen venner av ham. Sannsynligvis starta de med å bygge en levegg mot vind og vær. Litt om litt ble det lagt stein på stein, og muren ble etterhvert så høy at man kunne legge tak over. Kameratene kunne nå ligge under tak, og de fortsatte arbeidet med vegger og forsterkninger. Videre ble det murt opp et ildsted og røykuttak slik at det ble mer beboelig. Sesongen kunne dermed strekkes ut i begge ender.

Erling Steinbø var rask væremåten, og han fikk tilnavnet "Lettvinten". Han var en av ildsjelene i oppstarten av Tromsø og Omegn Turistforening i 1907, og han ble lagets første formann. Han ble foreningens første æresmedlem, det var i 1926. Han feira

75-årsdagen sin på Tromsdalstinden, og året etter (1945) døde han.

Hytta forfalt, og det ble bare ruiner som sto igjen. TT med formann Sverre Rostad i spissen bestemte at Steinbøhytta skulle restaureres til TT sitt 75-årsjubileum i 1982. Arbeidet ble begynt høsten -81, det var en del startproblemer, men dugnadsgjengen gjorde en stor innsats så seint på året.

Arbeidet ble fullført i løpet av sommeren og høsten 1982. Dugnadsgjengen sto på, og man regnet ut at det hadde gått med 250-300 timer til restaureringa.

I 1987 ga Sverre Rostad et utebord til hytta. Dette var så tungt og stort at det måtte løftes opp med helikopter. Det ble døpt i konjakk, kanskje derfor det har holdt seg så godt?

Utdrag av artikkel i Fjellvåken nr 4 2002

Av Odd Magnus Heide Hansen

Kjølenområdet. Utsikt mot Vengsøya. Foto: Jorunn Mørkved

Smånytt

Toril Skoglund forlater Fjellvåken

Toril har vært medarbeider i Fjellvåken i mange år. Ettersom hun er friluftsrådgiver i fylkeskommunen, har hun kunnet orientere leserne om aktuelle saker som har hatt betydning for leserne av Fjellvåken. I tillegg har hun levert bilder, artikler og sørget for å få folk til å skrive innlegg til Fjellvåken. Hun har vært en inspirerende medarbeider, som vi kommer til å savne.

Kan du tenke deg å etterfølge Toril? Vi stiller ingen krav til kvalifikasjoner, men du bør ha **lyst** til å delta i arbeidet med Fjellvåken. Som kjent er det tre utgivelser i året. Når vi drar sammen, er arbeidet bare gøy, og vi tar imot deg med åpne armer. Blir du med?

Toril har vært med i redaksjonen i 18 år.
Foto: Jorunn Mørkved

Forside: Foto: Jon Sneve Jenssen

Neste nummer av Fjellvåken kommer 11. april
Stoff til Fjellvåken 1 – 2016 må være hos redaksjonen senest

25. januar 2016. I **redaksjonen**: Lisbeth B. Johannessen,
Jorunn Mørkved og Toril Skoglund.

Vi ønsker alle velkommen innom Turlagskontoret til en hyggelig prat

Postboks 284, 9253 TROMSØ
Besøksadresse: Kirkegt. 2
Telefon: 77 68 51 75
Bankgiro: 8245 06 09141

- E-post: troms@turistforeningen.no
- Hjemmeside: www.turistforeningen.no/troms
- Nå er vi også på Facebook. Troms Turlag – DNT.
- Redaksjonen i Fjellvåken ønsker stoff fra Turlagets medlemmer. Manus kan sendes til Turlagets adresse.
- Adresseendring meldes direkte til Turlagskontoret.

Åpningstider: onsdag 12–16, torsdag 12–18, fredag 12–14. Telefon besvares i åpningstiden.

